

Náměstí Svobody

objekt č. 39 | Teplice

Dnešní náměstí Svobody bylo od doby vzniku města hlavním náměstím, kde byla radnice a ze kterého se rozbíhaly cesty k jednotlivým městským branám. Jeho název se ve 20. století mnohokrát změnil. Náměstí se po staletí nazývalo Tržní, neboť se zde čile obchodovalo a na svátek Jana Křtitele se tu konaly tradiční jarmarky. Po roce 1939 bylo přejmenováno na Hitlerovo, později na Stalinovo, Marxovo a nakonec v roce 1990 na náměstí Svobody.

Měnil se však nejen název, ale i podoba náměstí. Poprvé do ní výrazně zasáhl požár v červenci roku 1793. Teplice byly tehdy sevřeny nevelkým okruhem hradeb ještě na středověkém půdorysu, s převahou dřevěných domů. Polovina z nich lehla popelem – protože k tomu došlo v době velikého rozkvětu lázeňského podnikání, stala se tato tragédie počátkem velkolepé přestavby města v klasicistním stylu. Hradby byly postupně zbořeny a město se rozrostlo daleko za své středověké hranice.

Stržena byla také stará radnice, která stávala uprostřed náměstí. Roku 1806 ji nahradila podle projektu architekta Giessela poněkud fádni klasicistní stavba s věžičkou, která stojí v řadě domů na severní straně. Vedle ní byla roku 1885 postavena budova Teplické spořitelny se sochou Rolanda, ochránce městských a tržních práv. Dnes jsou oba domy součástí komplexu teplického magistrátu.

Původní kašna také dostala novou podobu. Na jejím vrcholu je umístěna socha Panny Marie Immaculaty, to znamená Neposkvrněné. Socha byla získána z prodávaného majetku zrušené jezuitské koleje v Bohosudově.

V roce 1896 zde přibyla tramvajová trať, která vedla z dnešního Benešova náměstí kolem radnice, šikmo přes náměstí a Dlouhou třídou až do Řetenic.

Kvůli přestavbám se podoba náměstí měnila relativně často, k zásadním změnám však došlo až s demolicemi v 50., 60. a 80. letech 20. století. Staré jádro Teplic s výjimkou Zámeckého náměstí a Krupské ulice bylo postupně srovnáno se zemí, aby jej postupně nahradily parkovací plochy, panelové sídliště Teplice – střed a přímo na náměstí pak budova Prioru z roku 1981 a o něco mladší architektonicky i funkčně zcela nevhodně řešená budova telekomunikací s plechovým pláštěm. Zaniklo tak jedinečné klasicistní město s mnoha proslulými obchodními domy, kavárnami či starobylou lékárnou s dochovaným interiérem.

Střed města se z těchto zásahů dosud nevzpamatoval. Investiční záměr ubytovny na místě původního hotelu Radnice na jihovýchodním nároží zůstal nedokončen, a tak na náměstí přibyla pouze další stavba vyvolávající rozpaky. Rekonstrukce náměstí v roce 2001 potvrdila jeho funkci parkoviště, budovy po jeho obvodu slouží často jako reklamní plochy. Nápis na kašně umístěné ve středu okružní křižovatky, odkud je výhled na neutěšené plochy vyčištěné demolicí a bývalé sídlo OV KSČ, tak vyvolává jen rozpaky. Nápis zní: „Usmívej se, jsi v Teplicích“.